

TELEGRAFUL ROMAN.

Are Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

RENTA.

(*t*) Acel „duch necurat”, carele nici în momēt nu pōte da reșo-
sului metropolit Miron, ci sub pseudoni-
mul „Un deputat congrasual”,
ce nu este și n'a fost nici odată, în-
tr'un ciclu de articoli și-a mai im-
prospetat tot veninul ce odinioră și-l
vărsase în „Tribuna” vechie contra
colonele „Tribunei Poporului”, și sub
titlul „Adevărații trădători” învinuesce
pe reșosatul metropolit, pentru-că escri-
sōrea cunoscută, poreclită act „fals”,
nu o a comunicat părintelui Voina prin
coșo de încetă oficiōsă, ci prin „omul
ceș de incendiere, dl Partene Cosma”,
în scopul ca ambii cu Voina dimpreună
să uneltescă în contra guvernului Ro-
măniei, anumit în contra primului mi-
nistru dl D. A. Sturdza, „cāci o rēs-
turnare de guvern, produsă în Romā-
nia prin ōmenii guvernului
unguresc, fără îndoială ar
fi un mare succes al politi-
cei maghiare”. Iar dacă nu
acesta li-a fost scopul, atunci cere să
i-se arete: ce demersuri au luat cer-
curile bisericesci din Sibiiu: metropo-
litul, consistorul, ori sinodul archidie-
cesan sau congrasul național, pe lângă
guvernul maghiar în urma ordinăți-
nei ministrului Trefort din anul 1875,
ca să-i pună în evidentă starea adevē-
rată a lucrului și să-l convingă despre
dreptul de rentă al școlilor din Brașov
față cu statul român? El șcie po-
sitiv, că nu s'a luat nici un demers,
nu s'a făcut nici o remonstrațiune.

„Astfel—dice mai departe péna pătimașe
— era privită afacerea școlilor din Brașov
până la 30 Aprilie anul curent, când
primul ministru al Terii-Romānești dl Dimi-
trie A. Sturdza, cel dintâi u puse în su-
a sub vențiune, ce statul român dato-
rește biserice și școlilor din Brașov, făcē-
du-se singur apărătorul dreptului lor pe care
autoritățile supreme bisericesci au neglijat
de a-l apăra și validată.”

Ar fi sub demnitătea noastră, și ar
fi o insultă pentru memoria Cosma, dacă
am încerca să-i luăm în apărare con-
tra insultelor ce li-le face pătimașul
autor al articolului din chestiune.

El, ca cel mai aproape de isvor,
șcie mai bine decât ori-cine, că spune
un neadevăr, când afirmă, că rēs-
turnarea cabinetului român Sturdza „ar
fi un mare succes al politice
maghiare”, pe când totă lumea șcie
și nici dl Sturdza nu o tēgă, că gu-
vernul nostru este cel mai bun amic
al d-lui Sturdza, și politice mag-
hiare fi convine ca d-nia sa să con-
ducă politica română timp cât
de lung.

Unele aserțiuni însē de caracter
mai general, aflăm cu cale a le lă-
muri și noi, ceea-ce neprovocați nu
făceam deocamdată.

Nu credem nici noi, că în timp-
urile vechi să fi luat nescari demen-
suri pe lângă guvernul magiar nici
metropolitul, nici consistoriul, nici si-
nodul archidieceșan, nici congrasul na-
țional, pentru-ca să l convingă despre
dreptul de rentă al școlilor și bise-
ricilor române din Brașov, față cu sta-
tul român, — pentru că aceea a fost
o afacere autonomă a bise-
ricei Stului Nicolae din Bra-
șov, despre care n'a avut cunoscin-
ță oficială nici metropolitul, nici consi-
storiul, nici sinodul, nici congrasul, și
nici n'ar fi fost interesul bise-
ricei și școlilor din Brașov,
ca însēși autoritățile noastre supreme
bisericesci să atragă atențiunea gu-
vernului asupra acelei rente, și prin
astfel să provoe încerțarea guvernului
în o afacere de drept privat a
bisericei Stului Nicolae, pe care el nu
o dificultă, ci o tolerează.

De atunci înse, decând guvernul
nostru a întervenit, ca să se sisteze
ridicarea rentei, ca a unei „sub ven-
țiuni” streine interdișe prin lege, re-
posatul metropolit și consistoriul ar-
chidieceșan și-au făcut datoria, și chiar
cualificativul de „rentă” reșosatul
metropolit l'a aplicat mai înainte decât
d-nul Sturdza cu o lună și jumătate.

În luna lui Martie a. c. fiind in-
trunită reprezentanța fundațiunei Gozdu
în Budapesta, metropolitul Miron a
făcut vizită și la ministrul-președinte
și la ministrul de culte și instrucțiune
publică.

Atunci se frământa cesțiunea gim-
nasiului din Brașov, în sinul guvernului.
Ambii ministri cu referenții lor
s'au întrunit în conferență, ca să nu
dicem în comisiune de investigațiune,
și cereau metropolitului deslușiri în
privința modului cum? cănd? și în
ce sumă s'a ridicat „sub-
vențiunea” dată de statul român
gimnasiului din Brașov?

Metropolitul le-a răspuns, că el
n'are șcire despre o astfel de subven-
țiune, și chiar de ar exista, nu este
inomis necesar ca autoritățile superie
bisericesci să aibă șcire de ea, pen-
trucă gimnasiul este proprietatea bise-
ricilor Stului Nicolae și Sftei Ador-
miri, cari sunt autonome.

Ministrul președinte i-a reflectat,
că el are șcire pozitivă, și dovedeți, din
cari una o-a arătă și metropolitului,
și pretinde ca metropolitul să cerceteze
lucrul și în timpul cel mai scurt să-i
raporteze, căci la din contră se va pune
la cale cercetare prin organele statului,
și contra gimnasiului se vor lua mē-
surile cele mai aspre.

Metropolitul după reîntōrcere acasă,
a chemat cu urgență la Sibiiu pe
președintele comitetului parochial din
Scheiu, și luând dela el informațiunile
posibile între acele împregiurări, la
31 Martie n. a trimis la preșidiul
ministerial un raport, în care se dice:
„că biserica Stului Nicolae din
Scheiu, pe basă de documente vechi,
are pretensiune de drept la două moșii
mari, cari sunt în posesiunea statului
român, donate de domni români, cari
în timpurile vechi adese ori își aflau
refugiul în Brașov, donate fără nici o
tendență politică, numai din simț re-
ligios, întocmai ca donațiunile făcute
biserice astăzi grecesci din Brașov-
cetate.

Apoi continuă astfel.

„Din amintita pretensiune de drept s'a
desvoltat circiter în 1868 acele raporturi

nediticultate până astăzi de nimene,
în sensul căroră guvernul statului vecin a apla-
cidat numitei biserice o anumită rentă anuală
(bizonyos évi járadékot), carea la început se
trimitea la de-stinațiunea sa pe calea consu-
latului, atunci cind se regenea, iar pe la
anul 1880, încetând mijlocirea, renta se
ridică deadreptul prin mandatarii biserice,
și în urma obligamentului, respective invoierei
acelei biserice, ca susținătoare a școlei, se folo-
sea spre scopuri școlare.”

„Renta din cesțiune s'a ridicat mai pe
urmă în 1886, și și până atunci când prin
mijlocirea parochial protopresbiter Voina,
când prin a altuia, dar totdeauna ca o des-
daunare, care după drept fi compete însēși
biserice pentru amintitele moșii, pentru a
căror revindicare până acuma n'au fost fa-
vorabile stărilor interne adese-ori schimbăciōse
ale statului vecin”...

„Deci deore-ce renta din România în
faptă este si stată, bisericei nu-re-
māne altă, decât deca pōte avē prospecte de
reușită, a-și validată pe calea sa pre-
tensiunile de drept asupra pro-
prietăților amintite și într-o
puterile ei materiale n'ar fi suficiente pentru
susținerea școlilor centrale comune, a re-
curse la înaltul guvern din patrie, pentru ajutor
cu susținerea intactă a autonomiei bisericesci,
reținându-se dela ori-ce contact cu guvernul
Romăniei, carele s'ar putea cualifica că vine
în conflict cu legea.”

După acest raport a urmat scri-
sōrea cu pricina, apoi scrisōrea lui
Vlassics, întrunirea sinōdelor parochiale,
și raportul consistoriului către ministrul
de culte, apoi ancheta ministerială.

Noi nu voim să detragem nimic
din meritul d-lui Sturdza, că la 30
Aprilie v. l botezeit copilul, cu numele
seu adevērat în senatul Romăniei, ba
noi am fost cei dintâi, cari l'am felici-
tāt pentru recunoscerea adevērului în
poziția lui înaltă, și neprovocată pōte
că nici odată nu publicam scrisōrea
de mai sus a cetit și altii din cei che-
mați, ér noi o avem și în copie, dar
când vedem că argatul D-sale află cu
cale și acuma după mōrtea fostului
nostru metropolit, a-l defăima chiar și
din incidentul acelei chestii, care i-a

FOIȚA.

M'am rugat.

Eram așa singură 'n sat,
Și mulți cu petri 'n mine-au dat.
Și câte nume nu mi-au pus!
Dar am tăcut, nu le-am răspuns —
Și nimēnu eu nu m'am plâns,
Ci — m'am rugat!..

Și greu mi-a fost de suportat,
Căci multe rele am îndurat,
Și nedreptăți și clevertiri
Și rēutăți și uneltiri,
De n'aveam pace nicāiri --
Dar — m'am rugat.

Și iată, multe s'au sfirșit,
Și Dumeșeu a rënduit
Să vadă lumea c'a greșit
Pe mine când m'a ponosit,
Iar eu cu ochi senini am stat
Și — m'am rugat...

Și de-a mai fi de suportat
Și la oraș ca și la sat,
În liniște le voi răbda
Avēnd curată inima,
Și Dumeșeu mi-a ajutā,
Căci m'am rugat!..

Maria Cioban.

Ședința publică a societății de lectură „Andreiu Șaguna”.

Ședința publică a societății „Andreiu
Șaguna” a elevilor nostri seminariali, ținută
în presara Stului Andreiu, a reușit preste
așteptare și spre mulțmirea generală a tu-
torilor participanților. Sala cea mare a noului
edificiu seminarial era literalmente ticsită de
public ales și de tineri români dela institutele
culturale din dec. Programul desfalea format cu
preocupare și deplină conformitate cu
seriositatea momentului și cu memoria celui
sērbătorit.

Președintele, dl Dr. Ioan Stroia, des-
chide ședința cu o cuvēntare înțroduci-
vă potrivită, insistând cu pricere de spenalist
asupra adevērului, că cultura unui popor este
un rezultat al conclucrării mai multor factori.

Urmēzā apoi corul, condus de binecu-
noscutul măestru Dima, pe care a-l mai
lāuda este de prisos. Ambele coruri „Nōp-
tea” de F. Abt și „Era nōp-tea 'ntunecōsă”
compozite de G. Dima, au fost reușite. Mai
ales a fost ascultată cu plăcere ultima piesă,
care a reîmprospetat o melodie vechie și to-
tuși frumōsă.

Disertațiunile au fost două. Prima „Mij-
lōcele prin cari se asigură propășirea unui
popor” de v-preș. societății Ilie Hociotă,
cler curs. III. Materialul altcum cunoscut,
a fost tractat cu pricepere și într-o formă care
a legat atențiunea tuturor. Esemele folosite
din viața popōrelor, fōrte înstructive și la loc.
Predarea într-o limbă aleșă și romānescă fru-
mōsă. A doua: „Despre înfăințele binefăcē-
toare ale calamităților asupra omului”, de Nicolau
Șandru cler. curs. II. a stērnit atențiunea
publicului deja prin titlul seu, care tracteză
un material fōrte neobicit și prin urmare
cu atât mai nou și mai curios. Tractarea ob-
iectului de la noi succēsă, deși reclama o apro-
fundare ageră a stărilor sociale. Limba însē
tradēză, că autorul și-a făcut studiile la un
gimnasiu, ce-i drept romānesc — dar care în
cele ale limbii ar trebui să lucre mult pen-
tru o îmbunătățire radicală.

Declamațiunea poesiei „Fulger” de
George Coșbuc predată de Iosif Comanescu cl.
curs. III. a dovedit din nou că dl Comanescu
este un declamator escelent. Am admira-
rat priceperea, cu care a sciut să moduleze
vocea în conformitate cu cuprinsul versuri-
lor și cu sentimentele ce sbuciumau peptul
persōnelor, și cu care a reprodus atât pe
Holbură împērat, pe fata lui Salba, și pe junele
Fulger. Dl Comanescu și-a căștigat repută-
iunea de declamator consumat. Publicul i-a res-
plătit ostentela cu aplause repetite.

Tot atât de succes a fost și dialogul
de I. Neguzzi „Vespașian și Papinian” pre-
dat de clericii Iosif Comanescu și Zenovie Popo-
vici. Cuprinsul a fost cu atât mai gustat
cu cât glumeț fiind, a produs o variațiune
necesară după obiectele seriōse și grele ale
disertațiunilor cetite.

O inovațiune primită de toți cu gene-
rală simpatie, au fost cele două puncte de
musică instrumentală. Așa în „Duo brillant”
pentru flaut de Kuhlan, d-nii Georgiu Henția
cler. curs. III. și Emilian Terchilă, cl. c. II.
și-au achitat rolul greu, spre mulțmirea
celor ce cunosc greutățile împreunate cu
predarea unui duet de flaută. Al doilea
punct de musică instrumentală a fost ce

accelerat mórtea, pentru-că dela amintita conferență în ministeriu, el n'a mai avut și bună, și când vedem că pe cuvântul „rentă” rostit de d-nul Sturdza își bazează o gravă învinuire de neglijență contra autorităților noastre superioare și supreme bisericesci, se ne permită d-l Sturdza să recunoască că d-lui are meritul a fi calificat cel dintâiu desdaunarea ce o capătă biserica S-tului Nicolae dela statul român de rentă în senatul României la 30 Aprilie a. c. v., acolo înse unde dela recunoșcerea acestui calificativ depinde sôrteau scôlelor noastre din Brașov, la guvernul nostru, repozatul metropolit Miron a pus cel dintâiu chestiunea rentei, cu o lună și 13 zile înainte, la 31 Martie n., într'un timp deci, când repozatul metropolit nu putea avea scire de vederile domnului Sturdza.

Va se dîcă primul act care a intrat la guvern în această delicată chestiune, califică desdaunarea primită dela statul român, conform adevărului, de „rentă”.

Dacă acesta este merit pentru unul, se fie și pentru altul.

Tot asemenea și consistroiul arhidieceșan, la rëndul său, când a înaintat la ministeriu de culte și instrucțiune publică conclusele sinódelor parohiale din Brașov, a dovedit că numai de o datorie de rentă póte fi vorba, și nu de subvențiunea contemplată în lege.

Unde este aici trădare? unde sunt trădătorii?

Din Geógiul-de-sus.

— Sfințire de biserică —

Valea-Geógiului, 17 Nov. v. 1898.

Onorată Redacțiune,

Dilele senine și voioșe, de cari poporul nostru în viața sa are parte, tóte i-se ofer acuși numai prin biserică ori școlă, ba afară de acestea, alte dîle de sêrbătoare nici nu prea are!

O atare dî de suflet înălțătoare a avut și poporul nostru din frunțașă comună Geógiul-de-sus (tractul Alba-Iulia) din incidentul sfințirii bisericei întemplată de curénd.

Dela Teiuș spre Vest pe calea ce duce prin comuna Stremți, ajungem în frunțașă comună Geógiul-de-sus, situată sub culmea cordonului de munți numiți apuseni, dintre cari aci cel mai înalt este „Pleșa”. Parohie destul de însemnată, căci odinioară știm că a existat aci și un episcop, numit al Geógiului-de-sus. În tractul Albei-Iulia este parohia cea mai bine situată.

În anii trecuți s'a inițiat edificarea unei

mai gustat din partea publicului. A constat din două piese: a) „Într'un album” de G. Dima. Compoziția sentimentală a dlui Dima are partii de frumusețe rară. Tonurile scóse din instrumentele tinerilor diletanți erau cele mai curate și mai armonice, încât presupunem a avea de lucru cu muzici instruiți și deprinși. Publicul prin dese și binemeritate aplause, a făcut ca să biseze o piesă.

Făcënd o reprivere generală peste succesul întreg, putem să constatăm față de anii trecuți un progres treptat și îmbucurător. Toți asistenții s'au depărtat dela ședință cu cuvinte numai de laudă. Nici că putea fi ceva de excepționat, póte aceea că nițel a fost programul cam lung, încât prin numeroasă participare s'a făcut în sală o căldură mărișórá.

Altcum curățenia esemplară, prezentarea tinerilor, prestațiunile lor, fac deosebită onóre elevilor, dar în deosebi conducătorilor lor, profesorilor și în special directorului seminariului Dr. Remus Roșca, care în scurtul timp, de când stă în frunțașă acestui institut, îl conduce cu sucursul colegilor profesori, spre mltumirea superiorității bisericesci și cu progres vedit.

Terminându-se tóte în ordinea cea mai bună, se ridică Precuvioșia Sa dl Dr. Ilarión Pușcariu, arhimandrit și vicariu arhidieceșan, și în cuvinte alese constată frumosul progres, ce se póte deduce din prestațiunile serei, și accentuând îndestulirea generală, mulțumesc atât în numele superiorității bisericesci, cât și a publicului, elevilor pentru buna lor purtare și nisuință, er corpului profesoral și direcțiunii pentru înțeleptă conducere pe căile progresului.

biserici nouș și cörspundătoare numeroșilor credincioși, și s'a inițiat la sfatul și stăruința fostului șef tractual P. O. D. Nicolau Ivan, astăzi asesor în Consistoriu; iar început odată lucrul, s'a continuat, până-că în tótna anului de față s'a isprăvit. Cu multe a trebuit să se lupte parohia această până-ce au ajuns la consolidarea de asiști, căci nu e de mult decând o mână destrănutătoare de iesuit, înduplecase pe o parte din popor să se reslețescă, să se „unescă”, dar rătăciții s'au întors iarăși.

Cine va trage la îndoială meritul nefățărît, la triumful acestei cauze, al P. O. Domn asesor Ivan, cine nu va admira străduința de fer a actualului preot acum ortodox Antonie Repede, cine nu va lauda cu smerenie simțul de jertfă pe altariul Domnului al frunțașilor din această comună, care cu căldură i-a primit în sinul lor? Ei au voit cu toții, și au putut!

Și acum în partea din sus a comunei, pe platoul unei ridicături, se înalță măestos biserica lor, ce atât de frumos împodobesc această vale romantică. Și când ascuți și sunetul celor 3 clopote dela această biserică, aalese și armonisate de către iubitul profesor artist dela seminariul „Andreian” dl G. Dima, e imposibil să rămâi nemișcat.

În ziua de 15 l. c. s'a predat această cetate sfântă destinației sale, prin o sacră solemnitate, și pe lângă o imponentă manifestare a vieții noastre bisericesci. Suntem de dați — și nu ne lăudăm când constatăm această — ca tóte festivitățile noastre bisericesci să aibă reușite perfecte, mulțumită spiritului bun ce ne conduce, și organismului nostru ierarhic.

Cu sfințirea Prea Veneratului Consistor Arhidieceșan a autorisat pe P. O. Domn Ioan Papiu, protopresbiter Sibiuului, care în sera de 14 Nov. cu o suită din centru a și sosit aici.

În dimineața zilei de 15 Nov. comuna Geógiu a primit apoi în sinul seu ospital o ceta de venerabili preoți în frunte cu adm. prot. On. d. Florian Rusan și alți óspeți aleși din jur.

Preoții slujitori, 17 la număr, îmbracă sfințele haine, și dela bis. din jos până la cea nouă, nu e decât o procesiune sfântă imponentă, care reaminteste de timpuri legendare, când Românii cu prapori și odăjdii sfințite băteau drumuri lungi și grele, pentru elup-tarea drepturilor ce dușmanii fără inimă le călcau în picioare.

Sunetul rugătoriu al clopotelor, rosfrat până departe-departe preste deluri și coline, armonisa în cadentate rituri o melodie sfântă și dulce, care îți aducea aminte de capele sfințite și mănăstiri din desișul brădetului.

Când venerabilii slujitori ajunsă la biserică, aci era un conglomerat de popor, abia posibil de străbătuț.

S'a început servițiuul divin. Respunările au fost date de un grup de clerici abs. și învățatori, foști elevi ai distinsului profesor Dima. După sfârșitul servițiuului divin, părintele adm. prot. Fl. Rusan a ținut discursul ocașional, care inimă a mișcat și suflete a încălđit.

Al doilea discurs a fost ținut în ton părintesc ce te căștigă, de către P. O. comisariu consistorial, prot. Ioan Papiu.

A urmat botezul cu apă sfințită, și poporul curgea spre a lua botez dela slugitori Domnului.

Iată cari anume erau în această dî slujitorii Domnului la altarul bisericei noastre celei nouș: P. O. D. protopresb. Ioan Papiu (Sibiu) asistat de presbiterii: Florian Rusan, adm. prot. (Alba-Iulia) I. Patachi (Mihalț), G. Muncuș (Cricău), Al. Neagoe (Tibru), N. Cado (Pâclișa), I. Neagoe (Râmetsat), Laur. Cutean (Orda de jos.), Ioan Ilescu (Stremți), V. Macsa (Gêrbova), Is. Henteș (Oena Sibiuului), V. Barbu (Rîpa Rimețului) I. Morușca (Craiva), Antoniu Repede (Geógiu), V. Fecșa (Valea Uzei), G. Albu (Alba-Iulia) și diaconul D. Câmpcan (Sibiu).

Iar ca óspeți aleși erau de față dl Dr. V. Bologa, directorul școliei de fete a „Asociațiunii” (Sibiu), N. Dărămuș notar (Cetea), A. Sava stud. în drept (Cetea), G. Cutean candidat de preoție (Orda), V. Oțoiu teol. abs. (Cetea), V. Murgău inv. (Tibru), T. Murgău inv. (Lancrăm), N. Șandru cleric (Sibiu), Z. Albu inv. (Stremți), L. Șandru inv. (Geomal), C. Suciuc cand. preot inv. (Măgina). Apoi Dómnelle: Muncuș (Cricău), Ili-

escu (Stremți), Câmpcan (Sibiu), Albu (Stremți) și dșórele: Aurelia și Cornelia Dărămuș (Cetea) Am. Repede (Geógiu).

După ceremonialul religios ne-am întâlnit cu toții la „prânđul festív” în sala școliei. La astfel de ocasiunii vorbirile sunt indispensabile, deci cum se fi lipsit de aci? În fruntea toastelor la propunerea dlui adm. prot. Rusan s'a dat expresiune de condolență prin seulare pentru memoria fericitului arhieru Miron.

Cu multă duióșie se întonéză „In veci pomenirea lui.”

După o mică paușă a vorbit On. d. adm. Rusan, pentru Ven. Consistor Arhidieceșan în frunte cu Ilustritatea Sa Dr. Il. Pușcariu, vicariu arhier și pentru esmisul acestui Venerat consistor, Ioan Papiu.

P. O. D. I. Papiu a vorbit pentru strădalnicul adm. Fl. Rusan.

Învătătorul local V. Ciora schițând istoria acestei parohii, la urmă aminteste pe urzitorul acestei sêrbări P. O. Domn Nicolae Ivan, care neperitoare merite are în tractul nostru, și în sănătatea acestui devotat bărbat al bisericei, închină păharul. Părintele Ilescu pentru frunțașii parohiei și Comitetul parohial.

Domnul Dr. Vasilie Bologa, născutul acestei comune, într'un discurs plin de poezie, își reaminteste, din acest incident, trecutul copilăriei sale pe acestea locuri, cari atâtea suvenirii sfințite îi păstréză, și în legătura își aduce aminte de preoții acestei comune și jur, în sănătatea cărora își golesce păharul!

C. Suciuc într'un avântat toast a vorbit pentru înflorirea bis. ortodoxe, unica noastră fortărețá care sute și mii de ani ne-a ocrotit; Mai vorbesc clerical N. Șandru pentru corpul didactic, C. Suciuc pentru distinsul fiu al acestei comune Dr. Bologa iubitul deputat congresual al nostru! Într'aceea sosește adresa notariului acestei comune N. Cricău care împedecat, n'a putut lua parte, însă aclude un ajutor bis. de 15 fl. Trăescă!

S'a mai toastat din partea D-lui Dr. Bologa pentru buchetașul de dame și Dșóre cari așa admirabil împodobesc cununa mesei. Șirul de toast a fost întrerupt din când în când de frumóșe doine românești, cari ne-au desfătat frumos.

Pela 11 óre din nópte s'a ridicat masa. Am dus toți amintiri dulci din mijlocul Geógenilor harnici.

Ne-am depărtat și mai întâriți în devisa vieții noastre: „Pentru a vémului măriri și a bisericei înflorire”. Așa am predat deci noi cetatea sfântă Stăpânului seu, care tárie poporului său va da!

Binecuvintéză Dómnellele acestui popor, fá Dómnelle ca biserica să le fie lor isvor dulce, din care să bea apa credinței și să sugă laptele iubirei de neam și de D-țeu! „Radicalul”.

O intimpinare.

Brașov, 24 Nov. 98

Stimate d-nule Redactor

D-nul Diamandi Manolea publicat 2 scrisori atât în „Voința Națională” din București cât și în „Tribuna Poporului”, una cu datul de 13 Nov. a c. cealaltă cu datul de 14 Nov.; cea din urmă scrisóre mai este scrisă încá de un divid.

Voiu responde la ambele aceste scrisori, și, mă voiu silii să fiu cât se póte de scurt, și mai vêrtos, cât se póte de serioș, căci la scrisórea din 14 Novembre, carea conține numai povești, trebuie să te silești să respunđi serioș și nu în zeflemea, precum ar merita o astfel de scrisóre. Trebuie să mărturisesc, că m'a surprins ușurința cu care e scrisă această scrisóre din partea unei persóne cum e D-nul Diamandi Manolea, care atâta ani a fost membru al Eforiei școlare. Cred că prin anii 1851—1860, ani despre cari D-sa vorbește mai mult în scrisóre, n'a fost în Eforie, căci pe atunci mi se pare, era în București în servițiu sau în companie la Kiriak Pană Kirovici, dar de aici nu urma, ca despre acei ani să nu caute să-și căștige cunostințele necesari din actele Eforiei de pe acele timpuri. Eu deși mai tiner și mai puțin timp membru al Eforiei, m'am silit să studiez tóte actele referitoare la înființarea și susținerea acestor școló, astfel că astăzi, onorabile D-nule Diamandi, sunt în stare ca la povestile D-tale, să-ți respund cu date positive și cu cifre.

Din scrisórea D-tale din 14 Nov. a. c. ar resulta, că membrii parohiei Sf. Nicolae numai în urma abnegațiunei celor din cetate au putut fi primiți ca egal îndreptățiți la comproprietatea scólelor. Pe ce basă susține această D nule Diamandi? Ai auđit povestindu-se? Sigur că așa ceva, căci dacă te uitai în acte, nu cutezai să susțini așa ceva.

Eu susțin tocmai contrariul, că adecă: biserica Sf. Nicolae a avut abnegațiunea să primescă ca egal îndreptătită biserica din cetate la comproprietatea scólelor, și această o voiu dovedi cu acte și cu cifre, cărora trebuie să se plece orice om cuminte.

Seluăm lucrul dela început. În anul 1850 reprezentanții bisericilor Sf. Nicolae și Adormirei Maicei Domnului, încheiă un contract pentru înființarea și susținerea scólelor. În acest contract în punctul 3 se dîce: „Pentru coperirea unei părți din trebuincióșele spese la ținerea acestui gimnasiu, se îndatoréză cele două comunități bisericesci sus numite prin aici subscrișii, cumcă dênsele vor scóte și vor numera din veniturile lor, anume: biserica Sf. Nicolae peste suma de 524 fl. m. c. cu care se susține norma (scólele primare) încá mai numără pe sama gimnasiului 1476 fl. m. c., iar biserica dela Adormirea Maicei Domnului peste suma de 264 fl. m. c., ce dá scólelor normale, mai numără încá 236 fl. m. c. pentru gimnasiu, cu totul 2500 fl. ambele comunități.”

Pe basa acestui contract s'a încheiat și legământul din 1851. Așadară biserica Sf. Nicolae se obligă să dea de patru ori mai mult ca biserica din cetate, și e așa de marimósă, încât nu-și rezervă nici o prerogativă față cu biserica din cetate.

Și cum se urméză acest contract? Biserica din cetate se supune contractului până în 1859; își plătește cinstit obligământul; din 1859 până în ziua de azi, nu mai dá nici o para chiórá.

Biserica sf. Nicolae încá se supune obligământelor, numai că subvenția o ridică dela 2000 fl. la 4000 mai târziu la 12500 fl., iar acum la 40000 fl. anual.

Și tot cei din cetate sunt marinimóși! Ba cei mai mult, în 1860, biserica Sf. Nicolae în urma pașilor făcuți în Moldova, pe basa vechilor chrisóve, primește o despăgubire anuală de 500 de galbini. Nu oprește nimic pentru sine ci tótá suma o dá scólelor. Ba nu încetă nici cu subvenționarea scólelor din bugetul seu propriu, ci dá cele 2000 fl. și mai departe. Cetățenii însă, vëđënd că biserica sf. Nicolae dá totul, cred că nu mai e de trebuință să dea și ei, cu tóte că pe acele timpuri aveau bani. Și totuși se susține, că cei din cetate au fost marinimóși, ear cei din Scheiu au fost primiți din grație. A tot dat biserica Sf. Nicolae, și tot dá, și nici o singură dată nu v'a făcut observarea, că ați călcat basa legământului, contractul din 1850.

Ce ați dat D-Vóstrá, biserica Sf. Adormiri, pentru școló? 23603 fl. 99 cr. afară de cele 6000 fl. pentru fondul de pensiune, care sumă abia ați plătit-o acum vre-o 6 septemăni, și la care sumă ați rămás și sunteț datori cu interesele pe mulți ani. Și ce-a dat biserica Sf. Nicolae până acum 5 ani, când s'a ridicat subvenția la 12500 fl.? 156,910 fl. 21 cr. afară de cele 18000 fl. pentru fondul de pensiune: și afară de tótá renta, ce a primit-o din România. Unde-i proporția, d-nule Diamandi?

Da, dar D-ta susține, că membrii singuratici ai parohiei din cetate au dat bani mulți, căci erau bogați, pe când cei din Scheiu erau seraci. Chiar dacă ar fi așa, precum susține, n'ar avea nici o valóre, căci donațiunea e donațiune, și donatorului nu i-se cuvine nici o prerogativă. Dar nu e așa onorabile! Suma donațiunilor se urec la 56241 fl. 97 cr. și 25 galbini. Din această sumă au contribuit parohienii Sf. Nicolae 22897 fl. 85 cr. cei dela Sf. Adormire 16184 fl.; iar străinii 17160 fl. 12 cr. și 25 galbini. Așadară și aici vê întrecem, dar vê întrec chiar streinii. Și notabene, D-Vóstrá v'am pus o sumă fórtă mare, căci afară de vre-o 5—6 donatori din cetate, toți ceilalți erau locuitori din Scheiu, dar avéu prăvălii în cetate, erau cu alte cuvinte „coboritori tot din Scheiu”. Intre anii 1850—1860 grosul românilor cu dare de mână nu exista în cetate, adecă în

parochia Sf. Adormiri, căci afară de cei 13 subscriși în legământ abia dacă a mai fost una sau două familii, precând Scheiul pe acel timp gemea de oameni cu dare de mână, prin strada mare, strada Furcovie, Prund și Ciocrac, iar oamenii cei sermăni din Scheiul lucrău cu mâinile, cărau nășip, petra etc. fără recompensație, chiar și copiii erau supuși la serviții gratis la zidirea școlilor.

Comunele învecinate, pe lângă colectele ce le adunau, făceau serviții gratis de cărăușie și de muncă la servicii.

Deci cu brațele sunt pozițiile de donațiune în cărțile Eforiei, iar nu 13 sau 15 câți erau atunci în cetate.

Au subscriși oamenii, și ce au subscriși au plătit, unii tot deodată, alții în decursul anilor. Pe timpurile acelea, Dle Diamandi, oamenii care subscrisau și plăteau, nu ca în ziua de astăzi, că scriu dar nu plătește.

Ați mai inventat o legendă, D-le Diamandi, carea ved, că a prins rădăcini și i-se dă credință din partea unor oameni serioși, dar care nu cunosc împrejurările.

Ați răspândit știrea, că între anii 1850 — 1860, bisericile neavând bani, comersanții din cetate au susținut școlile cu banii lor proprii. Și acesta e o poveste. E adevărat, că unii dintre comersanți atât din cetate, cât și din Scheiul împreună cu școlile, dar nu dau din punga lor; când intrau bani la școlile, li-se înapoiuau banii cinstiți și cu dobândă legiuită.

Pentru constatarea acestui adevăr, iată vre-o câteva bugete din anii 1855/6, — 1857/8:

În 1855/6 cheltuielile sunt următoarele:

1. La 5 profesori leafă fl. 2921.—
2. La 6 învățători „ „ 1420.—
3. La slugitorii școlilor „ 110.—
4. Cheltuieli mărunt „ 234.—
5. Dobânși „ 218.58

Suma . fl. 4903.58

Venitele în 1855/6 sunt următoarele:

1. Dela biserica Sf. Nicolae . . fl. 2000.—
2. „ „ Sf. Adormiri 500.—
3. Căpotele acțiunilor de metallic . „ 182.—
4. Taxe dela norme prin G. Belisimus 542.39
5. Taxe dela gimnasiu prin G. Munteanu 354.—
6. Arenda muntelui Oțoșoiu (Scheiian) 150.—
7. Cristodor Pop, danie 200.—
8. Incassare din obligațiunile donatorilor 1159.20

Suma . . fl. 5087.59

În 1856/7 cheltuielile sunt de 4802 fl. 30 cr., iar venitele 5467 fl. 32 cr.

În 1857/8 cheltuielile sunt de 4878 fl. 31 cr., iar venitele de 6085. În acest an magistratul încă subvenționează școlile cu 1044 fl. 36 cr.

Așadar școlile nu aveau trebuință de ajutor, căci venitul le era mai mare ca cheltuielile, deore-ce însă nu incurgea regulat încassarea obligațiunilor donatorilor, erau silite școlile să facă împrumuturi, cari apoi le plăteau regulat cu dobândă legiuită.

Astfel stă situația, D-le Diamandi, pe baza actelor și nu a poveștilor.

Mai susțini, dle Diamandi, încă una mare, dar mare de tot. Anume ȳici, că școlile au o avere de 800,000 fl. cu venit anual de 35000 fl. agonisită în mare parte din contribuiri și donațiunile celor din Brașov-Cetate.

Unde-i a vera aceea, Domnule Diamandi? Pote că o țineți ascunsă, căci noi nu știm nimic de ea. Dați-o la școle, căci tare bine le-ar cădea. Eu nu cunosc altă avere a școlilor, decât băile de abur, la cari noi, adevă biserica sf. Nicolae am avut de trei ori mai multe acți, decât D-văstră, și le-am cinsti școlilor, precum ați făcut și D-văstră. Mai avem stupina Cristurion, donată de un căpitan din România; avem maierul școlilor cumpărat la licitație cu 33000 fl. de eforia școlilor; mai avem fondul lui Juga, fondurile protopopului Barac, vre-o două fondulețe de vre-o 2—3000 fl. și doi munți în România, donați de doi parochieni ai bisericii sf. Nicolae

Totă această avere aduce 8—9000 fl. anual. Apoi dela 9000 fl. până la 35000 fl. mare diferența. Și acest venit nu vine dela contribuiri și donațiunile celor din cetate, ci mai mult a celor din Scheiul.

Te-ai simțit indignat, D-nule Diamandi, când ai vădit că am chemat statul român în judecată și ai privit acesta ca o ingratitudine neomenoasă. Dar pentru-ce, D-nule Diamandi? Noi nu cerem dela statul român, decât un drept al nostru, recunoscut de 38 de ani încoace de toți bărbații de stat ai României, care drept l'am și încasat până acum 2 ani. Astăzi îl recunosc, precum l'a recunoscut și altă dată, D-nul prim-ministru D. A. Sturdza, dar nu poțe să-l dea, fiind căreia de astăzi diplomație.

Noi încă de această diplomație voim să scăpăm, căci diplomația e de multeori capricioasă, și dacă nu ați, dar mame sau poimame va cere condițiuni neacceptabile. Deci am căutat calea cea mai justă, contra căreia nu poțe să aibă nimeni nimic.

Te plângi de consistoriu, dle Diamandi, că ați fost tractați în chipul cel mai volnic. Ba v'a prea cruțat. De doi ani de zile se încercă să v'ă aducă la reson, dar D-văstră n'ați voit să dați ascultare nici consistoriului archidieceșan, nici celui metropolitan, așa încă s'a vădit consistoriul silit să aplice §. 12 din legament, și să v'ă destitue, căci v'ați prefăcut în partidă sau taraf vrășmaș culturei și fericirii naționale.

ȳici, d-nule Diamandi, că am vădit că ați aprobat consistoriului un imobil, carele e vrednic ați 25000 fl. cu prețul bagatel de 11000 fl. Apoi de ce n'ați venit D-văstră oameni cu bani, să-l cumpărați, și să băgați D-văstră acest câștig frumos în buzunar, căci noi l'am pus la licitație publică și l'am publicat prin toate ȳiarele din loc, și prin ȳiare din România, ba chiar am scris la persoane din care nia, sau care sunt amatori. Că o fi costând ați acel imobil 25000 fl. nu știu, dar că cumpărătorul din ruina, ce era, a făcut un imobil pompos, știu.

Susțini, D-le Diamandi, că cu știrea și la inițiativa consistoriului s'a adus cestia școlilor în parlamentul român. Neadevăr susțini, D-le Diamandi. Consistoriul a avut cunoștința despre acest lucru numai din ȳiare. Ce se ve fac, daeă nu v'a făcut pe plac, ca să m'ă destitue. De indiscrețiunea mea eu o să respund, și reul ce l'a făcut această indiscrețiune școlilor, il iau bucuros asupra mea. Eu pe urmă am vorbit, numai ca să-mi apăr cinstea, așadară silit. Astăzi însă aș putea să spun și să dovedesc multe în această privință, și să restorn multe neadevăruri, dar tac, fiind-că nu vreau să se ȳică, că voesc să aduc serviții vre-unui partid din România. Dacă însă voiți să vorbesc, nu aveți decât să m'ă forțați prin atacuri în această privință, și voi u vorbi.

Sunt pe sfârșite, D-le Diamandi! La celelalte aserțiuni ale D-tale își răspund numai ată: Nu te amesteca în casa mea, precum nu m'ă amestec nici eu în a D-tale.

Cu procesul intentat, D-văstră, cei din cetate nu aveți nici în clin, nici în mână. Vedeți-vă de ale D-văstră, și ne lăsați pe noi în bună pace, să vedem de ale noastre, căci bine vedeți, că noi cestia dela Sf. Nicolae, am mers și mergem cine în tôte: îmi pare reu, că nu pot să ȳic și de D-văstră tot asemenea. Noi am agonisit și agonisim astfel, că precum bine vedeți, putem salva școlile, fără ca D-văstră să ne puteți da vre-un concurs.

Vasilie Voina.

Scrisore din Seliște.

— A IV-a conferența publică. Memoria lui Andreiu Șaguna. —

Seliște, 1/13 Dec. 1898

Vești tot mai bune. Conferențele noastre modeste iau un avânt atât de îmbucurător, încât prevăd, dle redactor, că ori și cât maș sili a fi scurt la vorbă în această chestie, îmi e cu neputință. Căci ved succese frumoșe. Puterea cuvântului viu, auzit și bine întocmit, străbate de ȳice ori mai mult în minți și inimi, de cât, de pildă, cuvântul tipărit. Asta se observă și la noi, în urma conferențelor. Poporele vechi ale Athenei și ale Romei, nu s'au cultivat prin tipariu, ci prin graiul viu, auzit în tôte ȳilele în forul public, asupra tuturor afacerilor publice!

ȳinta conferențelor publice dela noi, această cultivare prin graiul viu este. Trec la descrierea conferenței a patra.

O satisfacție deosebită simțim, vădând cum la noi s'a desvoltat o adevărată intrecere, atât în ascultători cât și între dnii cari voiesc a ținea conferențe!

Conferențele se țin acum în spațioșo „sală festivă” a școlei.

Conferența cu subiectul din istoria națională s'a amân timer pentru altădată.

La ora defiptă, sala era plină de public. Dl director școlar Dumitru Lăpădat, își ceteste conferența despre: cari sunt mijlocele prin cari ne-am putea câștiga mai ușor cele trebuincioșe în viață? Arată că poporul nostru în general e sêrac, iar cauza acestei sărăcii sunt timpurile vitrege, dar și împrejurarea că nu a îmbrățășat cu o mai mare căldură meseriile și negoțul, aceste vine de aur. Insistă apoi pentru alungarea unor obiceiuri costisitoare de la nunți și morți. Sbcuie aceste obiceiuri, cari adevărat că în părțile noastre sunt cele mai mari... dări. „Nu-mi e, ȳice dsa, intențiunea a strica obiceiurile bune strămoșești; dar să păstrăm ce e bun și să delăturăm ce e rău, ce s'a falsificat în ele”. Combate cu asprime înoirile străine în frumosul port național, și în aranjamentul caselor prin introducerea de fabricate străine, cari scot banii din pungile noastre și i-i duc în ale străinilor.

„Nu-mi-e scopul să combat lucsul, ce se desvoltă la noi, — ȳice d-sa — nici să recomand, ca să ne reintorcem la viața primitivă, care o au dus moșii și strămoșii, fiindcă așa ceva e cu neputință, de ore-ce portul, aranjamentul în casă și peste tot întocmirea vieții unui popor, merg paralel cu înaintarea lui în cultură și cu progresul industriei. Dar ce recomand e, ca să nu ne depărtăm, să nu părăsim baza românească!”

„De vom face chiar lucsul în direcțiune bună, sănătoșă, acela nu va fi periculos, fiindcă va contribui la desvoltarea industriei românești. Făcând însă lucsul străin, depărtându-ne prea tare de ale noastre strămoșești originalități, prin aceea va slăbi și naționalitatea noastră.”

Vorbește apoi despre isvórele de câștig de până acum ale poporului seliștean, arătând că aceste isvóre de aici încolo sunt aprupe sêcete, da apoi forte frumoșe povețe pentru alegerea de nouă isvóre, și încă aici a casă nu prin țeri străine. Recomandă mai cu stăruință: îmbrățășarea diferitelor meserii. Despre însemnătatea acestora vorbește mai pe larg.

Arată că deși se înmulțesc și la noi meseriașii, nu prea vedem foloșe mari pe urma lor, și asta pentru-că acestei cariere se dedica aprupe numai tineri din familiile cele mai sêrace și fără pregatiri, așa că din ei nu ies măestri, ci aprupe mai numai... cărpaci. Indemnă pe copiii de părinți cu stare materială mai bună la meserii, și, lucrul principal, fie-care să fie crescut 6—8 ani la școlă.

Acastă conferență, din tôte punctele de vedere forte practică, a fost ascultată cu mare plăcere, și la sfârșitul ei puternice „trăiască” resunau la adresa dlui prelegător.

Cu consimțământul publicului dl Dr. Comșa și-a continuat prelegerea despre „construcțiunea corpului omenesc” vorbind acum despre: musculatură, organele digestive și topografia acestora.

Se face o mică paușă, publicul este rugat a nu se îndepărta căci va urma încă ceva. Numerosul public așteptă plin de curiositate că ce va urma?

Drul Comșa se ridică și într'un discurs mareț arată, că fiind chiar în presera Sftului Andreiu, datori suntem a ne aduce aminte de marele archiereu, carele a purtat acest nume.

Prin cuvinte însuflețitoare pune la inima tuturor, ca acum când ni se dă plăcutul prilej de a ne arăta recunoscători față de multe bunătăți ale lui, anume prin ridicarea unui monument, cu toți să contribuim cu prinosul nostru.

Frumosul discurs a fost așa ȳicând „sorbit” din partea publicului, și precum se va vedea la timpul sêu, ș'a ajuns scopul în chipul cel mai strălucit.

Conferența viitoare, de Duminecă într'o sêptemână.

Noutăți.

Președinte al dietei, în locul lui Szilagy, s'a convenit în tabera guvernamentală, să fie candidat Desideriu Perczel, actualul ministru de interne.

La caz că după deschiderea de nou a dietei, opoșiția va continua cu gălăgia și obstrucțiua, ședințele vor fi de nou amânate.

Parastas pentru Șaguna, în Seliște.

Ni-se scrie: Ca în toți anii, așa și de-astădată, în țiaua sftului Andreiu s'a celebrat cu o solemnitate impunătoare un parastas în „Biserica cea mare” în memoria Marelui archiereu Andreiu. Deși fiind tîrg de sêptemână, pe lângă tinerimea școlară și corpul învățătoresc, cari au asistat în corpore, a fost de față un public destul de numeros. Actul celebrării l'au seversit cei trei preoți locali dinpreună cu dnul diacon N. Neamțu. Predica ocașională a fost ținută de învățatorul Dumitru Mossora, după care corul elevilor condus de învățatorul Iuliu Crișan, a cântat cunoscutul imn a lui Andreiu: „Româtime mult cercată” în 4 voci.

Semn învederat că poporul seliștean știe să stimeze memoria bărbaților providențiali.

Adelina Patti, mirésă. Să va cununa în Londra la 25 Febr. Ea e de 55 ani, mirele de 28.

Convocare. Pe baza concludului comitetului central din 24 Noemvre n. 1898 și în conformitate cu §-ul 20 din statute am onore a convoca a X-a adunare generală ordinară a „Reuniunei române de agricultură din comit. Sibiului” în Racoșia, pe Duminecă în 25 Decemvrie n. a. c. la 11 ore a. m.

Program: 1. Presentarea raportului general al comitetului central, a rațiociniilor pe anul 1897 și proiectul de buget pe 1899. 2. Propuneri eventuale din partea membrilor. 3. Discurs despre cultura fênațelor și despre prășirea vitelor. 4. Despre însemnătatea „Tovărășiiilor agricole” și a băncilor satești sistem „Raiffeisen”. 5. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiul, 7 Decemvrie n. 1898.

Demetriu Comșa, președinte.

Prețul bucatelor, e, după cursurile pieței și bursei din Pesta, tot în scaderă.

O podoba a școlei din Seliște. Sala festivă a frumosului edificiu școlar din Seliște, precum ni se scrie, pe lângă alte decorațiuni e împodobită mai nou și cu un prețios tablou mare, lucrat în oleu și în colori, reprezentând forte reușit chipul Marelui archiereu Andreiu Șaguna. Tabloul a fost cumpărat în anul acesta la sftatul și îndemnul dlui director școlar D. Lăpădat. Costă vre-o 50 fl. După cum e informat corespondentul nostru, numai institutul „Andreian” din Sibiul și gimnasiul nostru din Brașov mai posed tablouri în mărimea și de arta celui din sala festivă a școlei din Seliște. Comitetul parochial a îndeplinit o nobilă faptă procurându-l.

„România Jună” Ni-să împărtășește, că societatea academică literară a tinerimii Române din Viena, și-a constituit noul comitet pe 1898/9 în următorul mod: Președ. med. Mariu Sturza; Vicepreș. forest. Aurelean Țurcan; Secret. I. iur. Bogdan cav. de Pruncul; Cassar: med. Nicu Dracinschi; Controlor: techn. Eugen Muntean; Bibliot. med. Ricard. Linche; Econom: med. Ilie Ganea;

Comisia literară: med. Mariu Sturza, Quilelm Șorban, iur. Mihai Popovici, med. Nicolae Dracinschi, iur. Nicolae Carabioschi. Comisia revădătoare: med. Alexandru Crăciunescu, techn. Traian Păscuțiu și forest. Arcadie Procopovici.

Dreyfuss. În cercurile bine informate din Paris, se crede, că Dreyfus va fi adus la 9 Ianuarie din Cayenne în Franția.

Posta Redacțiunii.

Dlui I. H. în §. m. Am luat notișă în numărul trecut, precum veți. Deci ai venit prea târziu cu raportul special. Altfel îi făceam loc cu plăcere.

Ad. Nr. 151/898

[213] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător, eventual de învățătoriu la școala română elementară comunală din Jina, comitatul Sibiiului, se escrie concurs cu terminul până la 30 Decembrie st. n. a. c.

Condițiunile:

a) Învățătorul, eventual învățătorul are să instruiască clasa a II-a compusă din băieții și fetițele anului al II-lea și al III-lea de școală, precum și fetițele din școala de repetiție.

Dacă acest post se va ocupa prin o învățător, atunci ea va instrui fetițele și în lucru de mână femeesc și în economia de casă.

b) Concurge pot numai Români de religia gr.orientală.

c) Se recere cunoșcerea limbei maghiare, pentru de a putea fi propusă în mod suficient.

d) Eventualul ales învățătoriu are să țină strană în biserică în Dumineci și sărbători.

Emolumentele:

a) Din fondul grănițesc două sute (200) fl. v. a. solvinți în rate lunare decursive.

b) Din alodiul comunal una sută (100) fl. v. a. solvinți în trei rate partrunare.

c) Locuința gratuită, și trei stângini lemne de foc, espres numai pentru trebuințele proprii.

Concurenții au a-și așterne suplicele lor instruite cu documentele recerute de lege, la presidiul acestui scaun școlar, până cel mult la terminul sus indicat.

Jina, în 9 Decembrie 1898.

Dumitru Panfiloiu,

președinte.

Ioan Sava,

secret. scaun. școl. com.

Nr. 348

[211] 3-3

Concurs repetiț.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa III. He p r i a - R o m â n ă, protopresbiteratul Albei-Iulie, se escrie prin acesta din nou concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 250 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicele de concurs subscrisului, până la terminul sus indicat și a se presenta la biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare, ca să fie cunoscuți din partea poporului, observându-se în privința aceasta dispozițiunile cuprinse în §. 18 din Regulamentul pentru parochii.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Albei-Iulie, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Alba Iulia, 20 Novembre 1898.

Florian Rusan,
adm. prot.

Nr. 127

[212] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch din parochia vacantă de clasa a III-a Mesentea se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 404 fl 30 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicele de concurs subscrisului oficiu protopresbiteral, în terminul deschis, și a se presenta la biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare, ca să fie cunoscuți din partea poporului, observându-se în privința acesta dispozițiunile cuprinse în §. 18 din regulamentul pentru parochii.

Oficiul protopresbiteral al Albei-Iulie, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Alba-Iulia, 20 Novembre 1898.

Florian Rusan,
adm. prot.

În *Tipografia și Librăria arhidiececană*, Sibiu, se află de vânzare

Protocolul congresului

ordinar și extraordinar național-bisericesc

al metropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania,

convocat la Sibiu pe 15/27 Octombrie 1874 pentru alegerea de metropolit.

Prețul 1 fl.

Cărți cu prețuri reduse!

Adunarea cuvântărilor comisarilor școlari din 1863 și 1864	fl. —.10
Adunarea raportelor dela directorii distr. de școală în 1865	„ —.15
Anthorismos de A. baron de Șaguna dela fl. —.50	„ —.25
Causa rom. la 1872, edată de comitetul conf. naț.	„ —.15
Comentariu la patenta din 1854 de I. cav. de Pușcariu, 2 tomuri	dela fl. 2.— „ —.50
Polemia (Critica) contra Heliade de A. bar. de Șaguna	„ —.50 „ —.20
Cunoscințe folositoare la căsătorii „ „ „ „ „	„ —.50 „ —.15
„ practice despre grădini și cultivarea lor	
de Dr. P. Vasiei	„ —.50 „ —.25
Disertațiune de G. Bellissimus	„ —.20 „ —.08
Ex. Sa Arhiepiscopul și Metr. A. bar. de Șaguna de N. Popea	„ —.10
Ein juridisch-politisches Charakterbild von einem Unbefangenen	„ —.10
sau aceeași în limba maghiară	„ —.10
Geschichte der gr.-or. Kirche in Ost. Ungarn de Șaguna dela fl. 1.—	„ —.50
Învățătorul și poporul	„ —.50 „ —.20
Istoria bis. pol. naț. de Tincu Velea	„ 1.— „ —.40
Liturgia Sf. Ioan pe note	„ 2.50 „ 1.—
Macroviotica sau măestria de a lungi viața de P. Vasiciu, după Hufeland, 2 tom.	„ 1.15 „ —.50
Memorial din 1860	„ —.05
Orele libere de I. c. de P.	„ —.05
Predigten de A. bar. de Șaguna	„ —.10
Sunete și răsunete de Z. Boiu dela fl. —.60	„ —.20
Adaus la promemoria, germ.	„ —.05
Teologia pastorală de A. Șaguna dela fl. 1.—	„ —.50
Testamentul nou	„ 1.— „ —.50

De vânzare în

Librăria Tipografiei arhidiececane, Sibiu.

Orologe de buzunar americane.

Cu garanță, că nickelul nu-și schimbă colorea, construcția mai esactă și mai bună decât a celor mai scumpe.

Prețul de bucată florini 3.—

Pe lângă garanță, până unde ajunge provisiunea.

Lângă orologiu lanț argintit cu 60 cr.

Aparat de ras — automat.

Fox, fabricat veritabil de solingen, distins la multe espoziții, nu cere praxă. Tăierea eschisă. Lucru curat și comod. Scutesce de bóle de piele. Durabil și scutesce de spese.

O bucată fl. 3.—

Tăișul *** e din oțel strălucitor, ce lalte părți din alpacca.

Un tăiș separat lângă el fl. 1.—

Se pot comanda la:

POLLÁK SÁNDOR, reprezentantul principal.

Budapesta, V. ker. Kálmán-utca 17.

Colectanților se expedeză la 5 bucăți, unul gratis. [183]23-30

In *Tipografia și Librăria arhidiececană*, din Sibiu, se află de vânzare

calendar block de părete cu stilul vechiu și nou (edit. de România) a fl. —.75

calendar block cu stilul nou a fl. —.50

Calendarul pentru însemnări după săptămâni (Wochen-Vormerkkalendar) a fl. —.75

Calendarul revistei „Lumea ilustrată” pe anul 1899 a fl. —.75

Cel mai indispensabil Călindariu pentru fiecare preot și învățătoriu este fără îndoială

Călindariul**archidiececan,**

ce se poate procura la **Librăria arhidiececană**, Sibiu cu prețul de **30 cr.**

Călindariul pe anul 1899 este dedicat memoriei reposedului arhiepiscop și metropolit **Miron Romanul**, cuprinzând: fotografia aceluia, o biografie scurtă, apoi date interesante din bóla lui, mórtea, înmormântarea și numeroase condolențe, incurse din acest incident. Pe lângă partea pur calendaristă mai cuprinde genealogia, consemnarea regentilor mai însemnați din Europa; afaceri de poștă, tren și telegraf, scala timbrelor și computărilor de interese, precum și întreg șematismul metropoliei ortodoxe române din Transilvania și Ungaria și în deosebi șematismul amănunțit al arhidiececanei, atât de trebuincios în toate afacerile bisericesci și școlare. Indicarea agendelor parochiale și protopresbiterale, specificate după luni; estrase folositoare din regulamentele consistorului arhidiececan; indigitari pentru învățătorii soldați; tîrgurile, anunțuri etc.

Îl recomandăm tuturor!